

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

سبقت عالی

شماره: ۹۵/۳۴۱۸۰۰

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۰/۲۸

دارد

شماره:

تاریخ:

پوست:

"اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل"

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی (به استثنای بانک‌های قرض‌الحسنه)، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود.

با سلام؛

احتراماً، همان‌گونه که استحضار دارند در حال حاضر بخش عمده‌ای از تأمین مالی نظام اقتصادی کشور توسط بانک‌ها انجام می‌پذیرد. این موضوع به نوبه خود نشان از ناهنجاری و ضعف در کارکرد سایر نهادهای فعال در بازارهای پول و سرمایه کشور دارد. بدیهی است در چنین شرایطی لازم است با اتخاذ تدابیر و تمهیدات مقتضی، از تمامی ظرفیت‌های موجود برای تأمین مالی بهینه بخش‌های مختلف اقتصادی استفاده شود. در این میان از جمله نهادهای مالی برخوردار از خاستگاه قانونی که تاکنون به دلایلی همچون فقدان فضای کسب و کار مناسب، از تمامی ظرفیت‌های بالقوه آن خاصه در بخش تأمین مالی خرد به نحو شایسته استفاده نشده است، شرکت‌های لیزینگ (واسپاری) می‌باشند. در همین راستا ماده (۱۴) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵ استفاده از شرکت‌های لیزینگ را در تأمین منابع مالی مسکن الزام داشته است. همچنین بند «۱۳» بخش «ج» سیاست‌های بانکی و اعتباری از مجموعه سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود، ابلاغی مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۶ معاون اول محترم رئیس‌جمهور، توسعه فعالیت لیزینگ را تکلیف نموده است. در اجرای تکالیف مزبور، تسهیل در احکام ناظر بر تأسیس و فعالیت شرکت‌های لیزینگ، از آن حیث که اقدامی اساسی در بهره‌مندی از ظرفیت‌های این نهاد مالی به منظور پاسخ‌گویی به نیازهای تأمین مالی بخش قابل توجهی از اقشار جامعه محسوب می‌شود، در دستور کار این بانک قرار گرفت. به همین منظور، با بهره‌گیری از دیدگاه‌ها و تجربیات صاحب‌نظران و تشکل‌های تخصصی و صنفی صنعت لیزینگ در کشور، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، نحوه فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ» مصوب جلسات مورخ ۱۳۸۶/۴/۹ و ۱۳۸۶/۴/۱۶ شورای پول و اعتبار که متأثر از شرایط و اقتضائات خاص حاکم بر بازار غیرمتشکل پولی در سال ۱۳۸۶، نگارش یافته بود، مورد ویرایش و بازنگری قرار گرفت.

اجمالاً برخی مؤلفه‌های مهم در اصلاح دستورالعمل یادشده به شرح ذیل است:

- ❖ اصلاح دستورالعمل متناسب با ویژگی منحصر به فرد این شرکت‌ها در بخش تجهیز منابع؛
- ❖ تسهیل شرایط تأسیس و فعالیت شرکت‌های لیزینگ با رویکرد بهبود فضای کسب و کار شرکت‌های مذکور؛
- ❖ امکان تعیین نرخ سود تسهیلات اعطایی شرکت‌های لیزینگ حداکثر به میزان ۳ واحد درصد بیشتر از نرخ سود تسهیلات اعطایی مصوب شورای پول و اعتبار برای بانک‌ها و مؤسسات اعتباری در عقود فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک؛

❖ محدود شدن بانک‌ها و مؤسسات اعتباری برای تأسیس و یا تملک سهام صرفاً در یک شرکت لیزینگ؛

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

- ❖ تعیین سقف دریافت تسهیلات توسط شرکت لیزینگ از بانکها و مؤسسات اعتباری که در هر زمان نباید بیش از دو برابر مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت لیزینگ باشد؛
  - ❖ تعیین سقف تسهیلات قابل اعطا به هر مشتری که نباید از ۵ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت لیزینگ تجاوز نماید؛
  - ❖ ممنوعیت شرکت لیزینگ در اخذ هر مبلغی خارج از قرارداد از مشتری؛
  - ❖ تفکیک احکام ناظر بر شرکت‌های لیزینگ غیربانکی از بانکی در حوزه مسکن؛
  - ❖ ارائه تعریف مفهومی از عملیات لیزینگ به جای تعریف مصداقی قبلی حسب سرمایه لیزینگ‌ها؛
  - ❖ اصلاح تعاریف مربوط به مجوز تأسیس و فعالیت لیزینگ و ارائه تعریف موافقت اصولی، اجازه‌نامه اولیه و اجازه‌نامه تغییرات ثبتي همراه با سازوکارهای مشخص مربوط به هریک از تعاریف مزبور؛
  - ❖ تصریح شرایط و مشخصات مؤسسين و اعضای هیأت مدیره شرکت‌های لیزینگ؛
  - ❖ تصریح شخصیت حقوقی شرکت‌های لیزینگ؛
  - ❖ وضع نسبت‌های احتیاطی و نظارتی برای شرکت‌های لیزینگ.
- با عنایت به مراتب مذکور، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، نحوه فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ» پس از طرح و بررسی در یک‌هزار و دویست و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴ شورای محترم پول و اعتبار مورد تصویب قرار گرفت.

در پایان، ضمن تأکید بر این که در حال حاضر، نرخ سود تسهیلات اعطایی شرکت‌های لیزینگ نباید از ۲۱ درصد تخطی نماید و همچنین آن بانک/مؤسسه اعتباری و یا واحد تابعه مشمول، باید در اسرع وقت نسبت به انتقال سهام خود در بیش از یک شرکت لیزینگ اقدام نماید، به پیوست نسخه‌ای از «دستورالعمل اجرایی تأسیس، نحوه فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ (واستپاری)» ایفاد می‌شود. خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع به تمامی شرکت‌های لیزینگ تابعه و دیگر واحدهای ذیربط ابلاغ گردد. ۳۱۳۱۲۱۲.۰۵۵

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی

۳۸۱۶

عبدالمهدی ارجمندزاد

۳۲۱۵-۰۲

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

**مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی
اداره مطالعات و مقررات بانکی**

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر

شرکت‌های لیزینگ (واسپاری)

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ (واسپاری)

مقدمه

براساس قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۲ و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ (واسپاری)» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تصویب می‌گردد.

فصل اول - تعاریف و کلیدواژه‌ها

ماده ۱- در این دستورالعمل عناوین ذیل به جای عبارات مربوط به کار می‌روند:

- ۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۲-۱- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با اجازه‌نامه بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛
- ۳-۱- واحد تابعه مؤسسه اعتباری: شخص حقوقی که بیش از ۵۰ درصد سهام آن متعلق به مؤسسه اعتباری است؛
- ۴-۱- شرکت لیزینگ (واسپاری): شرکت دارای مجوز از بانک مرکزی که موضوع فعالیت آن انجام عملیات لیزینگ می‌باشد؛
- ۵-۱- عملیات لیزینگ: تأمین مالی مشتری از طریق تهیه کالا اعم از منقول و غیرمنقول توسط شرکت لیزینگ و واگذاری آن به مشتری در قالب یکی از قراردادهای اجاره به شرط تملیک و فروش اقساطی؛
- ۶-۱- مشتری: اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی استفاده از تسهیلات شرکت لیزینگ؛
- ۷-۱- مؤسسين: اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط متقاضی تأسیس شرکت لیزینگ؛

۸-۱ - موافقت اصولی: موافقت کتبی بانک مرکزی با تقاضای اولیه متقاضیان تأسیس شرکت لیزینگ؛

۹-۱ - اجازه نامه اولیه: موافقت کتبی بانک مرکزی با تشکیل پرونده ثبتی توسط مؤسسين در مرجع ثبت شرکتها؛

۱۰-۱ - اجازه نامه تأسیس: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت شرکت لیزینگ در مرجع ثبتی؛

۱۱-۱ - اجازه نامه فعالیت: موافقت کتبی بانک مرکزی برای شروع یا ادامه فعالیت شرکت لیزینگ؛

۱۲-۱ - اجازه نامه تغییرات ثبتی: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت تغییرات شرکت لیزینگ در مرجع ثبتی.

فصل دوم - ضوابط تأسیس

ماده ۲- تأسیس، ثبت و فعالیت شرکت لیزینگ در چارچوب مفاد این دستورالعمل، قوانین و مقررات ذی ربط، مصوبات شورای پول و اعتبار و بخشنامه های بانک مرکزی می باشد.

ماده ۳- تأسیس شرکت لیزینگ، صرفاً در قالب شرکت سهامی امکان پذیر است.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری و یا واحد تابعه مؤسسه اعتباری، صرفاً مجاز به تأسیس و یا تملک سهام در یک شرکت لیزینگ می باشند.

ماده ۵- ایجاد شعبه و یا نمایندگی توسط شرکت لیزینگ بلامانع است. شرکت لیزینگ موظف است مراتب ایجاد شعبه و یا نمایندگی را به اطلاع بانک مرکزی برساند.

ماده ۶- مؤسسين شرکت لیزینگ باید از شرایط زیر برخوردار باشند:

۱-۶ - دارا بودن تابعیت ایران؛

۲-۶ - پیرو دین اسلام یا یکی از اقلیت های دینی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران*؛

۳-۶ - داشتن صلاحیت فردی بنا بر تشخیص مراجع ذی ربط؛

۴-۶ - نداشتن سابقه محکومیت کیفری؛

* موضوع مصوبه یک هزار و دویست و سی و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۶/۵/۳۱ شورای پول و اعتبار؛

- ۵-۶- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثرنشده در شبکه بانکی کشور؛
- ۶-۶- نداشتن بدهی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛
- ۷-۶- دارا بودن حداقل سه دوره صورت‌های مالی حسابرسی شده فاقد زیان انباشته برای اشخاص حقوقی.
- ماده ۷-** مؤسسين بايد مدارك و اطلاعات زير را به بانك مركزي ارايه و اعلام نمايند:
- ۱-۷- تقاضای تأسیس؛
- ۲-۷- پرسشنامه تکمیل شده بانک مرکزی؛
- ۳-۷- نسخه‌ای از اساسنامه و صورت‌های مالی سه سال گذشته اشخاص حقوقی متقاضی؛
- ۴-۷- اساسنامه و برنامه عملیاتی پیشنهادی؛
- ۵-۷- صورت جلسه هیأت مؤسس؛
- ۶-۷- نام و مشخصات و میزان تحصیلات مؤسسين با ذکر میزان سرمایه در شرکت لیزینگ، به ضمیمه مدارک مثبت؛
- ۷-۷- نام و مشخصات، میزان تحصیلات، سابقه فعالیت و سمت‌های قبلی اعضای هیأت مدیره پیشنهادی به ضمیمه مدارک مثبت؛
- ۸-۷- گواهی عدم سوءپیشینه کیفری مؤسسين؛
- ۹-۷- تعهدنامه هریک از مؤسسين مبنی بر صحت اظهارات، مدارک و مستندات تسلیمی؛
- ۱۰-۷- سایر مدارک و اطلاعات ضروری به تشخیص بانک مرکزی.

فصل سوم- شرایط و مدارک مورد نیاز برای اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل

- ماده ۸-** اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل شرکت لیزینگ باید از شرایط ذیل برخوردار باشند:
- ۱-۸- دارا بودن تابعیت ایران برای مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل؛
- ۲-۸- داشتن صلاحیت فردی بنا بر تشخیص مراجع ذی ربط؛
- ۳-۸- نداشتن سابقه محکومیت کیفری؛

- ۸-۴- نداشتن منع تصدی عضویت در هیأت مدیره یا مدیرعاملی مؤسسات اعتباری ناشی از محکومیت قطعی در هیأت انتظامی بانکها؛
- ۸-۵- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثرنشده در شبکه بانکی کشور؛
- ۸-۶- نداشتن بدهی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛
- ۸-۷- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی مرتبط به تشخیص بانک مرکزی برای مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل و اکثریت اعضای هیأت مدیره؛
- ۸-۸- داشتن صلاحیت تخصصی مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل پیشنهادی.
- ماده ۹- شرکت لیزینگ به هنگام معرفی اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل به بانک مرکزی، باید مدارک و اطلاعات زیر را ارائه نماید:
- ۹-۱- پرسشنامه تکمیل شده بانک مرکزی؛
- ۹-۲- صورت جلسه مجمع عمومی (در خصوص معرفی اعضای هیأت مدیره)؛
- ۹-۳- گواهی عدم سوءپیشینه کیفری؛
- ۹-۴- ارائه تعهدنامه مبنی بر صحت اظهارات، مدارک و مستندات تسلیمی و عدم شمول قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل؛
- ۹-۵- سایر مدارک و اطلاعات ضروری به تشخیص بانک مرکزی.

فصل چهارم - سرمایه

- ماده ۱۰- حداقل سرمایه لازم جهت تأسیس و فعالیت شرکت لیزینگ مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال تعیین می گردد.
- تبصره- سرمایه مورد نیاز شرکت لیزینگ صرفاً در مرحله تأسیس باید به صورت نقد و پول رایج کشور پرداخت شود.
- ماده ۱۱- منشأ سرمایه و آورده نقدی مؤسسین باید قابل احراز بوده و از محل تسهیلات دریافتی از مؤسسات اعتباری نباشد.
- ماده ۱۲- هرگاه زیان انباشته شرکت لیزینگ از ۵۰ درصد سرمایه ثبت شده بیشتر شود، هیأت مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام را دعوت تا نسبت به یکی از موارد ذیل اتخاذ تصمیم نماید:

۱۲-۱- افزایش سرمایه حداقل به میزان زیان‌های وارده؛

۱۲-۲- کاهش سرمایه ثبتي به میزان سرمایه موجود، مشروط بر آن‌که سرمایه فعلی

کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت شرکت لیزینگ نباشد؛

۱۲-۳- انحلال شرکت لیزینگ.

فصل پنجم- فرآیند صدور اجازه‌نامه‌ها

ماده ۱۳- متقاضیان باید تقاضای اولیه خود را به همراه مدارک موضوع ماده (۷) این دستورالعمل به بانک مرکزی ارائه دهند.

ماده ۱۴- بانک مرکزی پس از دریافت تمامی مدارک لازم، احراز صلاحیت فردی متقاضیان و بررسی شرایط آن‌ها از حیث انطباق با الزامات قانونی و تأیید برنامه عملیاتی و پیش‌نویس اساسنامه پیشنهادی، نسبت به صدور موافقت اصولی اقدام می‌نماید.

ماده ۱۵- چنانچه متقاضیان، حائز شرایط مورد نظر بانک مرکزی نباشند، بانک یادشده صرفاً برای یک‌بار مراتب را به طور مکتوب جهت انجام اصلاحات لازم به متقاضیان اعلام می‌نماید. در صورتی که متقاضیان ظرف دو ماه پس از تاریخ اعلام بانک مرکزی، نسبت به رفع کامل ایرادات و نواقص اقدام نمایند، تقاضای تسلیم شده کان‌لم‌یکن تلقی خواهد شد. در هر حال، در صورت مخالفت بانک مرکزی، لازم است مراتب با ذکر دلایل به متقاضیان اعلام شود.

ماده ۱۶- مؤسسين شرکت لیزینگ در قالب سهامی خاص موظفند پس از صدور موافقت اصولی، ضمن تسلیم تقاضای تأسیس خود، حداکثر ظرف یک ماه، معادل صد درصد سرمایه مورد نیاز برای تأسیس شرکت لیزینگ را به صورت نقدی نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع نمایند. در غیر این صورت، موافقت اصولی صادره از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

ماده ۱۷- برای تأسیس شرکت لیزینگ در قالب سهامی عام:

۱۷-۱- پس از صدور موافقت اصولی، مؤسسين ضمن تسلیم تقاضای تأسیس، موظفند ظرف یک ماه، حداقل معادل پنجاه درصد سرمایه مورد نیاز برای تأسیس شرکت لیزینگ را نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع کنند. در غیر این صورت، موافقت اصولی صادره از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

۱۷-۲- بانک مرکزی پس از اخذ رسید مربوط به واریز معادل ریالی سهم مؤسسین در سرمایه پیشنهادی، نسبت به صدور اجازه نامه اولیه به منظور تشکیل پرونده ثبتی و انجام مقدمات مربوط به تأمین مابقی سرمایه از طریق پذیرهنویسی عمومی، اقدام می نماید.

۱۷-۳- مؤسسین موظفند پس از صدور اجازه نامه اولیه، حداکثر ظرف شش ماه نسبت به پذیرهنویسی اقدام نمایند. در غیر این صورت، اجازه نامه اولیه از درجه اعتبار ساقط می شود.

۱۷-۴- پس از انقضای مدت زمانی که برای پذیرهنویسی تعیین شده است، در صورتی که بخشی از سرمایه از طریق پذیرهنویسی تأمین نشده باشد، مؤسسین موظفند ظرف دو ماه پس از اعلام بانک مرکزی، نسبت به تأمین آن اقدام نمایند. در غیر این صورت، موافقت اصولی و اجازه نامه اولیه ملغی و بانک مرکزی اجازه استرداد وجوه تودיעی مؤسسین را صادر می کند.

ماده ۱۸- بانک مرکزی پس از تأیید اساسنامه، احراز صلاحیت تخصصی مدیرعامل و قائم مقام مدیرعامل پیشنهادی، تودیع کامل سرمایه و احراز سایر شرایط موضوع این دستورالعمل، نسبت به صدور اجازه نامه تأسیس شرکت لیزینگ اقدام می نماید.

ماده ۱۹- ثبت شرکت لیزینگ در مرجع ثبتی موکول به ارائه اجازه نامه تأسیس صادره از بانک مرکزی است.

ماده ۲۰- اجازه نامه تأسیس شرکت لیزینگ صرفاً به منظور انجام امور ثبتی صادر می شود و شروع به فعالیت شرکت لیزینگ منوط به کسب اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی است. تبصره- شرکت لیزینگ تا قبل از اخذ اجازه نامه فعالیت، مجاز به استفاده از هر عبارت و عنوانی که مفهوم تحت نظارت بودن بانک مرکزی را تداعی کند، نمی باشد.

ماده ۲۱- مدت اعتبار اجازه نامه تأسیس، حداکثر شش ماه پس از صدور است.

ماده ۲۲- در مواردی که بانک مرکزی تشخیص دهد مؤسسین تعهدات لازم را انجام نداده اند و یا قادر به انجام تعهدات لازم و یا تأسیس و راه اندازی شرکت لیزینگ نیستند و یا اطلاعات ناقص ارائه نموده اند، باید ضمن صدور اخطار به برای مؤسسین، مهلتی دو ماهه را برای انجام تعهدات آنها تعیین نماید. پس از انقضای مهلت مذکور و در صورت عدم اقدام لازم از سوی مؤسسین برای ایفای تعهداتشان، تقاضای تسلیم شده، کان لم یکن

تلقی و تمامی اجازه‌نامه‌های صادره لغو می‌شود. در صورتی که شرکت لیزینگ در مرجع ثبتی به ثبت رسیده باشد، بانک مرکزی می‌تواند انحلال شرکت را از دادگاه درخواست نماید.

ماده ۲۳- واگذاری موافقت اصولی، اجازه‌نامه اولیه و اجازه‌نامه تأسیس به غیر ممنوع است.

ماده ۲۴- شرکت لیزینگ موظف است پس از ثبت و تأسیس، حداکثر طی مدت شش ماه از تاریخ ثبت، نسبت به اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام نماید.

تبصره- در صورتی که شرکت لیزینگ پس از گذشت مدت مقرر در این ماده، نسبت به

اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام ننماید و یا موجبات اخذ اجازه‌نامه

فعالیت از بانک مرکزی را فراهم نسازد؛ ضمن آن‌هم‌یکن تلقی شدن اجازه‌نامه

تأسیس، بانک مرکزی می‌تواند انحلال شرکت را از دادگاه درخواست نماید.

ماده ۲۵- بانک مرکزی پس از دریافت نسخه‌ای از گواهی ثبت مرجع ثبتی و آگهی ثبت در

روزنامه رسمی یا رسید روزنامه رسمی مبنی بر دریافت آگهی ثبت و سایر مدارک لازم و

اسامی صاحبان امضای مجاز، نسبت به صدور اجازه‌نامه فعالیت اقدام می‌نماید.

تبصره - بانک مرکزی پس از اخذ مدارک فوق، بلافاصله نسبت به صدور نامه رفع

مسدودی سرمایه تودیع شده شرکت لیزینگ اقدام می‌نماید.

ماده ۲۶- اجازه‌نامه فعالیت برای بار اول با مدت اعتبار دو سال صادر می‌گردد و برای دفعات بعد،

در صورت تأیید عملکرد شرکت لیزینگ توسط بانک مرکزی و ارائه گواهی از اداره

امور مالیاتی ذی‌ربط مبنی بر پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده، با مدت

اعتبار حداکثر پنج سال قابل تمدید می‌باشد.

ماده ۲۷- تمدید اجازه‌نامه فعالیت شرکت لیزینگ در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام

می‌شود.

فصل ششم - فعالیت

ماده ۲۸- هرگونه فعالیت در زمینه عملیات لیزینگ، موقوف به اخذ مجوز از بانک مرکزی است.

شرکت لیزینگ صرفاً مجاز به فعالیت در چارچوب مفاد این دستورالعمل، قوانین و

مقررات مربوط، مفاد اساسنامه مصوب و بخشنامه‌های بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲۹- شرکت لیزینگ موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ صدور «اجازه نامه فعالیت»، نسبت به شروع فعالیت اقدام و مراتب را به صورت کتبی به بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۳۰- انجام عملیات لیزینگ، در خارج از نشانی مندرج در اساسنامه ثبت شده شرکت لیزینگ و اجازه نامه فعالیت شرکت لیزینگ یا مجوز شعبه، ممنوع می باشد.

ماده ۳۱- شرکت لیزینگ موظف است صرفاً در قالب عقود اجاره به شرط تملیک و فروش اقساطی در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا، آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوط از جمله ضوابط ابلاغی مربوط به نحوه محاسبه اقساط، نسبت به اعطای تسهیلات به مشتریان خود اقدام نماید.

ماده ۳۲- شرکت لیزینگ مجاز به انجام اجاره کالا اعم از منقول و غیرمنقول به مشتری بدون شرط انتقال مالکیت به وی (اجاره عملیاتی) نمی باشد.

ماده ۳۳- واگذاری عاملیت انعقاد قرارداد و اعطای تسهیلات از ناحیه شرکت لیزینگ به سایر اشخاص، مجاز نمی باشد.

ماده ۳۴- نرخ سود تسهیلات اعطایی شرکت لیزینگ حداکثر به میزان ۳ واحد درصد بیشتر از نرخ سود تسهیلات اعطایی مصوب شورای پول و اعتبار برای مؤسسات اعتباری خواهد بود.

ماده ۳۵- اعطای تسهیلات مسکن توسط شرکت لیزینگ که مؤسسه اعتباری و واحد تابعه مؤسسه اعتباری در آن سهامدار است، تابع تصمیمات شورای پول و اعتبار برای مؤسسات اعتباری می باشد و در خصوص سایر شرکت های لیزینگ، حداکثر به میزان ۷۰ درصد ارزش ملک موضوع لیزینگ امکان پذیر است.

ماده ۳۶- شرکت لیزینگ موظف است قبل از انعقاد قرارداد تسهیلات، اطلاعات لازم از جمله موارد ذیل را به صورت شفاف و بدون ابهام و به طور مکتوب در سربرگ شرکت با درج تاریخ و ممهور به مهر شرکت به مشتری ارائه نماید:

۳۶-۱- مبلغ تسهیلات؛

۳۶-۲- نرخ سود تسهیلات اعطایی؛

۳۶-۳- قیمت نقدی فروش؛

۳۶-۴- میزان پیش دریافت؛

۳۶-۵- نحوه تسویه حساب با مشتری در صورت انصراف قبل از تحویل کالا؛

۳۶-۶- نحوه محاسبه قیمت فروش قسطی اموال در قراردادهای فروش اقساطی؛

۳۶-۷- نحوه محاسبه مال الاجاره در قراردادهای اجاره به شرط تملیک؛

۳۶-۸- تاریخ تحویل اموال به مشتری؛

۳۶-۹- زمان و نحوه انتقال مالکیت اموال به مشتری؛

۳۶-۱۰- انواع وثایق و تضامین مورد مطالبه شرکت لیزینگ؛

۳۶-۱۱- نحوه محاسبه خسارت ناشی از عدم ایفای تعهد طرفین؛

۳۶-۱۲- نحوه رسیدگی به اعتراضات و شکایات مشتری.

ماده ۳۷- در صورتی که شرکت لیزینگ برای انجام عملیات لیزینگ اقدام به دریافت مبلغی تحت عنوان پیش دریافت از مشتری نماید، این مبلغ تا زمان خرید کالا توسط شرکت لیزینگ، عندالمطالبه می باشد.

تبصره - پرداخت هر مبلغی تحت عناوین سود علی الحساب، سود قطعی، سود دوران مشارکت و غیره به مانده مبلغ پیش دریافت ممنوع است.

ماده ۳۸- اخذ هر مبلغی خارج از قرارداد شرکت لیزینگ با مشتری تحت عنوان ودیعه و نظایر آن، ممنوع است.

ماده ۳۹- شرکت لیزینگ موظف است در صورت عدم تحویل اموال موضوع قرارداد تسهیلات به مشتری، نسبت به پرداخت خسارت به مأخذ وجوه پیش دریافت نگهداری شده بر مبنای آخرین نرخ تورم اعلامی بانک مرکزی و تعداد روزهای ماندگاری وجه نزد شرکت لیزینگ اقدام نماید. خسارت موضوع این ماده باید در قرارداد منعقد شده با مشتری درج شود.

ماده ۴۰- شرکت لیزینگ مجاز به دریافت و نگهداری سپرده از مشتریان و سایر اشخاص نمی باشد.

ماده ۴۱- شرکت لیزینگ نمی تواند سهام خود را برای تضمین تسهیلات اعطایی به عنوان وثیقه بپذیرد.

ماده ۴۲- شرکت لیزینگ مکلف است همواره حداقل ۸۵ درصد از منابع در اختیار خود را به عملیات لیزینگ و پیش پرداخت تهیه کالاهای موضوع عملیات لیزینگ تخصیص دهد. در

هر حال، وجوه پیش پرداخت شده بابت تهیه کالاهای موضوع عملیات لیزینگ نباید از ۲۰ درصد منابع در اختیار شرکت لیزینگ تجاوز نماید.

ماده ۴۳- حداکثر مجموع مانده تسهیلات اعطایی به هر مشتری نباید از ۵ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت لیزینگ تجاوز نماید.

ماده ۴۴- مانده تسهیلات دریافتی از مؤسسات اعتباری برای شرکت لیزینگ در هر زمان نباید بیش از دو برابر مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده باشد.

ماده ۴۵- مانده پیش دریافت از مشتریان در هر زمان نباید از ۵۰ درصد مجموع حقوق صاحبان سهام مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت لیزینگ بیشتر شود.

فصل هفتم- نظارت

ماده ۴۶- شرکت لیزینگ موظف است امکان رسیدگی‌های لازم را برای بازرسان بانک مرکزی فراهم نماید و کلیه سامانه‌ها، اسناد، مدارک و دفاتر خود را جهت این گونه رسیدگی‌ها ارائه دهد.

ماده ۴۷- شرکت لیزینگ موظف است سامانه اطلاعاتی جامعی را ایجاد نماید که هر گونه اطلاعات و آمار مورد نیاز بانک مرکزی اعم از مالی یا غیرمالی را به صورت ادواری یا موردی و همچنین انفرادی و تلفیقی فراهم نماید.

ماده ۴۸- بازرس قانونی و حسابرس شرکت لیزینگ باید از میان مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران مورد تأیید بانک مرکزی (درمورد شرکت‌های لیزینگ سهامی خاص) و مورد تأیید بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار (درمورد شرکت‌های لیزینگ سهامی عام) انتخاب شوند.

ماده ۴۹- شرکت لیزینگ موظف است کلیه رویدادهای مالی خود را براساس قوانین، مقررات و ضوابط موجود و در چارچوب استانداردهای حسابداری و الزامات بانک مرکزی، ثبت و ضبط نماید.

ماده ۵۰- شرکت لیزینگ موظف است به صورت سالانه گزارش و صورت‌های مالی حسابرسی شده را تهیه و به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۵۱- در صورت وقوع هر یک از موارد ذیل توسط شرکت لیزینگ، بانک مرکزی می‌تواند حسب مورد نسبت به تذکر کتبی، اخطار کتبی، توقف برخی فعالیت‌های شرکت لیزینگ، سلب صلاحیت اعضای هیأت‌مدیره، مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل، تعلیق عملیات لیزینگ یا ابطال اجازه‌نامه فعالیت و یا سایر اقدامات قانونی اقدام نماید:

۱-۵۱- تخطی از مفاد این دستورالعمل، سایر مقررات ذی‌ربط و تعهدنامه‌های ارایه شده؛

۲-۵۱- عدم ایفای بدهی‌ها و تعهدات نسبت به مشتریان؛

۳-۵۱- عدم ارایه اطلاعات از سوی شرکت لیزینگ و یا ارایه اطلاعات نادرست یا گمراه‌کننده توسط مدیران شرکت لیزینگ به بانک مرکزی؛

۴-۵۱- عدم فعالیت و یا ناتوانی در انجام عملیات لیزینگ به تشخیص بانک مرکزی.

تبصره ۱- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت‌مدیره و یا مدیرعامل، چنانچه شرکت لیزینگ ظرف مدت شصت روز کاری نسبت به معرفی اعضای جدید هیأت‌مدیره و یا مدیرعامل جدید اقدام ننماید، عملیات لیزینگ به مدت سه ماه تعلیق می‌شود. در صورت گذشت بیش از سه ماه و عدم معرفی اشخاص مذکور، عملیات لیزینگ برای مدت شش ماه تعلیق و در صورت تکرار، اجازه‌نامه فعالیت شرکت لیزینگ ابطال می‌شود.

تبصره ۲- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت‌مدیره و یا مدیرعامل شرکت لیزینگ، اشخاص مزبور نمی‌توانند تا مدت دو سال به‌عنوان عضو هیأت‌مدیره و یا مدیرعامل هیچ یک از شرکت‌های لیزینگ تعیین شوند.

تبصره ۳- ضوابط مربوط به نحوه اعمال اقدامات مندرج در این ماده توسط بانک مرکزی تهیه می‌شود.

فصل هشتم - سایر موارد

ماده ۵۲- اشخاصی که با عنوان لیزینگ فعالیت می‌نمایند و فاقد مجوز فعالیت از بانک مرکزی می‌باشند، لازم است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تقاضای خود را برای اخذ مجوز به بانک مرکزی تسلیم نمایند و حداکثر ظرف مدت یک سال، وضعیت خود

را با مفاد دستورالعمل منطبق کرده و اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی دریافت نمایند. در غیر این صورت، بانک مرکزی مراتب درخواست توقف فعالیت و یا تعطیلی این اشخاص را حسب مورد به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و مراجع قضایی اعلام می‌دارد.

ماده ۵۳- صاحبان حرف دارای پروانه کسب از اتحادیه اصناف کشور که کالای مرتبط با پروانه کسب خود را به صورت اقساطی واگذار می‌نمایند، مشمول مقررات این دستورالعمل نمی‌باشند.

ماده ۵۴- انحلال اختیاری شرکت لیزینگ موکول به اعلام قبلی و مکتوب به بانک مرکزی و کسب موافقت بانک یادشده و طی مراحل قانونی می‌باشد.

ماده ۵۵- ترتیبات انحلال و ورشکستگی شرکت لیزینگ در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط باید به نحوی انجام پذیرد که تعهدات شرکت لیزینگ در مقابل مشتریان به طور کامل انجام شود.

ماده ۵۶- هرگونه تغییرات ثبتی شرکت لیزینگ از جمله تغییر در مفاد اساسنامه و میزان سرمایه، منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی و اخذ اجازه‌نامه تغییرات ثبتی از آن بانک می‌باشد.

ماده ۵۷- مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است، تابع قوانین و مقررات جاری کشور از جمله قانون تجارت و مقررات و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۵۸- این دستورالعمل از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا بوده و جایگزین «دستورالعمل اجرایی تأسیس، نحوه فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ» مصوب جلسات مورخ ۱۳۸۶/۴/۹ و ۱۳۸۶/۴/۱۶ شورای پول و اعتبار می‌گردد.

این دستورالعمل مشتمل بر (۵۸) ماده و (۸) تبصره در یک‌هزار و دویست و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴. شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.